

Prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačić učestvovao je danas na onlajn konferenciji na temu „Srpsko-američki odnosi pred izazovima COVID 19“, koju je organizovao Kongres srpsko-američkog prijateljstva. U okviru panela na kojem se PPV i MSP Ivica Dačić obratio učesnicima, govornici su bili i Stiv Stajvers, američki kongresmen i kopredsedavajući Srpskog kongresnog kokusa, Vladimir Marinković, potpredsednik Narodne skupštine Republike Srbije, Nj.E. Entoni Godfri, ambasador SAD u Republici Srbiji, Derek Mičel, predsednik Nacionalnog demokratskog instituta (NDI), Šenli Pinčoti, direktorka Kancelarije za demokratski i ekonomski razvoj USAID i Pol Prososki, regionalni direktor programa za Srbiju Internacionalnog republikanskog instituta.

Učesnici konferencije imali su priliku da se detaljnije upoznaju sa aktuelnom situacijom i merama koje su Republika Srbija i Sjedinjene Američke Države preduzele u borbi protiv širenja pandemije COVID 19. Govornici su ukazali na najznačajnije izazove sa kojima se dve zemlje suočavaju, uz osvrt na mogući budući razvoj događaja u ekonomskoj i političkoj sferi u periodu nakon okončanja aktuelne pandemije. Bilo je reči i o srpsko-američkim odnosima, sa posebnim osvrtom na dosadašnju saradnju i izraženu solidarnosti u borbi protiv širenja zarazne bolesti COVID 19. Preneta je posebna zahvalnost Republici Srbiji na organizaciji repatriacionih letova kojim je u Sjedinjene Američke Države vraćeno više od dve stotine američkih državljana. Panelisti su predstavili i perspektive daljeg unapređenja bilateralnih odnosa.

U nastavku integralno prenosimo obraćanje prvog potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova Republike Srbije Ivice Dačića:

Srbija se trudi da svojim pristupom, merama koje preduzima i solidarnošću koju demonstrira da svoj doprinos globalnoj borbi sa pandemijom virusa COVID 19.

Mere koje je Vlada Republike Srbije donela u proteklih mesec i po dana za cilj su imale usporavanje krive rasta i sprečavanje eksponencijalnog rasta obolelih od virusa, kako bi zdravstveni sistem mogao na pravi način da pruži pomoć obolelima. Da bismo smanjili prostor za širenje virusa, bili smo prinuđeni da uvedemo mere koje za cilj imaju socijalno distanciranje,

ali i ograničavanje kretanja – ograničenje broja lica koja se mogu okupiti na javnim mestima i zabrana kretanja građana tokom određenog dela dana radnim danima, odnosno potpunu zabranu kretanja tokom vikenda. U cilju dodatnog rasterećenja bolničkih centara, formirane su privremene COVID bolnice, ambulate i centri za oporavak lica sa blažim simptomima.

U Srbiji je, nakon šest nedelja borbe sa epidemijom po podacima koji su saopšteni pre pola sata, pandemija je odnela više od 100 života.

Pored toga što ugrožava naše živote, u značajnoj meri menja našu svakodnevicu, testira zdravstveni sistem i naše sposobnosti da reagujemo, pandemija utiče i na ekonomsku situaciju svakog pojedinca, manjeg ili većeg privrednog društva i države u celini. Zbog toga je država usvojila paket ekonomskih mera, okvirne vrednosti oko 5,1 milijarde evra (što je oko 11% BDP), kojima se planira kako zaštita najugroženijih i onih sa najmanjim primanjima, tako i sprečavanje i ublažavanje turbulencija na polju očuvanja zaposlenosti i poslovanja, posebno malih i srednjih preduzeća. Cilj je da se nakon odbrane od glavnog udara krize brže pređe u fazu privrednog rasta.

Ministarstvo na čijem sam čelu u ovakvoj izuzetno teškoj i specifičnoj situaciji ima imperativ da pomogne našim građanima da se bezbedno vrate u Srbiju i pomogne našim medicinskim ustanovama, odnosno državnim organima, u procesu nabavke i transporta medicinske opreme koja se nabavlja širom sveta. Republika Srbija je od 20. marta organizovala 29 humanitarnih letova, a taj broj se stalno menja. Sada je više od 8.000 ljudi vraćeno u Srbiju što avionima, što kopnenim putem. Važno je naglasiti da u ovom trenutku nema državljana Srbije koji su zaglavljani na aerodromima. Istim odlaznim letovima iz Srbije bila je ponuđena mogućnost stranim državljanima, posredstvom njihovih diplomatsko-konzularnih predstavništava, da se evakuišu iz Srbije, takođe bez naknade. Na taj način je za SAD prevezeno oko 230 američkih državljana i desetak kanadskih državljana.

Ovom prilikom želim da se zahvalim i na dostavljenoj pomoći od strane SAD u vidu 6000 kompleta za testiranje na korona virus. Ovu pomoć posebno cenimo, svesni da su i same SAD danas teško pogođene epidemijom COVID-19. Pandemija jeste bacila u drugi plan najveći broj spoljnopolitičkih pitanja, ali ovom prilikom želim da naglasim da odnosi sa SAD ostaju jedan od prioriteta Republike Srbije.

Spremni smo za dalje jačanje saradnje sa SAD u svim oblastima. Želimo da radimo na ostvarivanju zajedničkog strateškog opredeljenja, kako Srbije, tako i SAD, da naš region postane bezbednosno i ekonomski stabilan i demokratski utemeljen deo, nadamo se, ujedinjene evropske zajednice država. Republika Srbija nastoji da se na međunarodnom planu potvrdi kao aktivan, odgovoran i pouzdan partner koji je istovremeno i nosilac regionalne stabilnosti. Nadamo se da ćemo intenzivirati politički dijalog, koji je i do sada pokazivao pozitivnu dinamiku i ponavljam poziv za posetu na najvišem nivou. Prošlo je dosta vremena od kako je poslednji predsednik SAD Džimi Karter juna 1980. godine boravio u Srbiji.

Zahvalni na podršci u dijalogu Beograda i Prištine. Istovremeno želimo više američkih investicija. Podsetio bih da su američke kompanije do danas učestvovala na srpskom tržištu sa blizu četiri milijarde dolara investicija, bilo direktno bilo preko američkih ćerki-firmi u Evropi.

Takođe, u Srbiji trenutno postoji preko 600 aktivnih privrednih subjekta, čiji je većinski vlasnik iz SAD.

Najveća američka ulaganja u Srbiji su investicije kompanija Filip Moris, Pepsi, Koka Kola, Kuper Tajr (Cooper Tire), Bol Peking (Ball Packaging), da navedem samo nekoliko.

Kada je reč o informacionim tehnologijama, treba naglasiti da su kompanije „Oracle“ i „EMS“ proširile svoje kapacitete u Srbiji, kompanija NCR je počela ove godine da gradi svoj, jedini van SAD, tzv. „centar izuzetnosti“ u Srbiji, dok Microsoft jedan od svojih regionalnih centara već godinama razvija u Beogradu.

Prisustvo ne samo velikog broja već i ovako ozbiljnog profila kompanija, uliva nadu da imamo dobru osnovu za jačanje odnosa po okončanju aktuelne krize. Naša robna razmena sa SAD je poslednjih godina beležila porast ali na ovom pitanju treba i ubuduće aktivno raditi, budući da SAD nisu među prvih 10 trgovinskih partnera Srbije, ali je prisutan trend rasta.

Sve navedeno je samo deo aktivnosti kojima se treba posvetiti nakon okončanja krize. Oblasti poput sektora informacionih tehnologija, energetike, rudarstva i poljoprivrede, do sada su pokazivale značajne potencijale rasta.

Na kraju bih se osvrnuo i na još neke vidove saradnje. Proširuje se saradnja između Srbije i Ohaja u okvirima državnog partnerstva koje je često ocenjivano kao jedan od najsadržajnijih segmenata naših odnosa i koje već prelazi iz vojno-vojne u civilnu sferu.

Primeri poput bratimljenja gradova, saradnje, turizma, povezivanja malih i srednjih preduzeća, privrednih komora i sl, mogu predstavljati putokaz kako da naše odnose očuvamo i ojačamo nakon pandemije, ne samo na političkom i ekonomskom planu, već i kroz osnaživanje naučnih, kulturnih i svih drugih veza koje će naše države i narode učiniti bliže jedne drugima.

Juče sam govorio da prema američkim podacima ima nešto manje od 200.000 državljana SAD sa našim poreklom. Ali ovo je svakako mali broj, u Sjedinjenim Američkim Državama nas ima više. Čikago smatramo srpskim gradom. Mi procenjujemo da ima između pola miliona do milion građana SAD našeg porekla. Treba tražiti pozitivne primere saradnje, zato su ovakve konferencije važne.